

نوین گام

مرجع آموزش ابتدایی، دبیرستان و کنکور

کنکور

دبیرستان

ابتدایی

ما توی این مسیر هواتون رو داریم

چجوری؟! اینجوری

درس ۱۴ (ایران در دوران حکومت پهلوی)

۱- چرا در اواخر جنگ جهانی اول حکومت روسیه نیروهایش را از ایران بیرون برد ؟ زیرا بر اثر وقوع انقلابی عظیم حکومت روسیه سرنگون شد . پس از آن نام این کشور به اتحاد جماهیر شوروی تغییر یافت .

۲- قرارداد ۱۹۱۹ بین کدام کشورها منعقد شد و مفاد آن چه بود ؟ این قرارداد بین ایران و انگلستان بسته شد . براساس این قرارداد اداره امور نظامی و مالی ایران در اختیار کارشناسان (مستشاران) نظامی و مالی انگلستان قرار می گرفت .

۳- چه کسانی با قرارداد ۱۹۱۹ به مخالفت برخاستند؟ آیت الله مدرس و شیخ محمد خیابانی .

۴- به نظر شما دلیل مخالفت گسترده با قرارداد ۱۹۱۹ چه بود؟ جلوگیری از سلطه ی همه جانبه ی انگلستان بر ایران .

۵- علت کودتای ۱۲۹۹ چه بود؟

انگلستان پس از ناکامی در اجرای قرارداد ۱۹۱۹ ، درصدد برآمد که از طریق کودتا اهداف خود را در ایران پیگیری کند.

۶- چه عواملی به رضاخان در دستیابی به قدرت کمک کرد؟ حمایت انگلیسی ها از رضاخان - نارضایتی مردم از اوضاع کشور

(ناامنی) - بی کفایتی احمدشاه - رهبران و احزاب سیاسی غرب گرا که در مجلس چهارم و پنجم قدرت گرفته بودند

۷- کودتای ۱۲۹۹ چگونه انجام شد ؟ توضیح دهید ؟ انگلیسی ها یکی از فرماندهان نیروی قزاق به نام رضا خان را به عنوان مهره ی

نظامی و سیدضیالالدین طباطبایی را به عنوان مهره ی سیاسی کودتا برگزید . طباطبایی از سیاستمداران طرفدار انگلستان بود . در سوم اسفند ۱۲۹۹ نیروهای تحت فرمان رضاخان مراکز مهم پایتخت را اشغال کردند و احمدشاه مجبور شد سیدضیاء را به نخست وزیری و رضاخان را بهمنفرماندهی کل قوا منصوب کند .

۸ - رضاخان برای نشان دادن شایستگی و برتری خود نسبت به احمدشاه چه کارهایی انجام داد ؟ او با جدیت تمام به نوسازی

تشکیلات نظامی پرداخت و ارتش نوینی را پایه گذاری و با استفاده از آن ، نافرمانی و آشوب های داخلی را فرو نشاند و نظم و امنیت را تا حدودی برقرار کرد . از این رو طرفدارانش با تبلیغات فراوان او را شایسته تر از احمدشاه قاجار برای حکومت معرفی می کردند .

۹- سیاست مذهبی رضاخان را توضیح دهید (قبل از رسیدن به قدرت نسبت به دین چه روشی داشت) ؟ رضاخان برای جلب

نظر مردم ، خود را فردی مذهبی و پایبند به احکام و ارزش های دینی نشان می داد. به همین دلیل ، در مراسم و مجالس مذهبی حضور می یافت و با علما دیدار و مشورت می کرد .

۱۰- چه عواملی به رضاخان در دستیابی به قدرت کمک کرد ؟ رضاخان با استفاده از موقعیت خود به عنوان وزیر جنگ و نخست وزیر ،

طرفداران خود را وارد مجلس شورای ملی کرد . در سال ۱۳۰۴ ش مجلس شورای ملی با وجود مخالفت جدی تعداد کمی از نمایندگان ، مانند آیت الله مدرس و دکتر مصدق ، احمد شاه قاجار را از قدرت برکنار کرد و حکومت موقت را به رضاخان سپرد .

۱۱- شیوه ی حکومت رضاخان چگونه بود؟ در دوران حکومت او ، هیئت وزیران و نمایندگان مجلس شورای ملی اختیار و استقلال

چندانی نداشتند و تابع دستورات شاه بودند . حکومت رضاشاه به احزاب و روزنامه های مستقل اجازه ی فعالیت نمی داد و با زور و خشونت ، فضای خفقان ، ترس و سرکوب را بر جامعه حاکم کرد . در چنین شرایطی ، مخالفان سرنوشتی جز تبعید ، زندان ، شکنجه و اعدام نداشتند .

۱۲- برخی از اقدامات رضاشاه را در دوره حکومتش بیان کنید ؟

۱- نوسازی تشکیلات نظامی که از کودتای ۱۲۹۹ آغاز شده بود با قوت ادامه یافت

۲- مدارس و مراکز آموزشی جدید در شهرهای مختلف کشور گسترش پیدا کردند

۳- نخستین دانشگاه ایران (دانشگاه تهران) بنیان نهاده شد .

۴- راه های شوسه توسعه یافتند و راه آهن سراسری که خلیج فارس را به دریای مازندران متصل می کرد احداث شد

۵- موسسات و مراکز صنعتی متعددی در ایران به وجود آمدند .

۱۳- اقدامات رضاشاه را بی تضعیف ارزش های اسلامی و تخریب فرهنگ ایران چه بود؟ مجبور کردن مردم به این بود که لباس

یکسانی به تن کنند و کلاه لبه داری (مشهور به کلاه پهلوی) بر سر بگذارند . پس از آن محدودیت هایی برای برگزاری مراسم مذهبی از جمله عزاداری امام حسین(ع) به وجود آمد و زمزمه ی برداشتن (کشف) حجاب مطرح شد .

۱۴- قیام خونین مردم مشهد در مسجد گوهرشاد را شرح دهید؟ مردم مشهد در اعتراض به کارهای رضاشاه قیام کردند و در مسجد

گوهرشاد گردهم آمدند . نیروهای نظامی برای سرکوب این قیام ، مردم را در کنار حرم حضرت امام رضا(ع) به گلوله بستند و عده ای را شهید و مجروح کردند .

۱۵- جنگ جهانی دوم چگونه آغاز شد ؟ با هجوم برق آسای آلمان به لهستان جنگ جهانی دوم آغاز شد .

۱۶- دولت های محور و متفقین در جنگ جهانی دوم شامل کدام کشورها بودند؟ کشورهای ایتالیا و ژاپن به آلمان پیوستند و

دولت های محور را تشکیل دادند . در جبهه ی مقابل ، انگلستان ، فرانسه ، شوروی و آمریکا قرارداداشتند که متفقین خوانده می شدند .

۱۷- در جنگ جهانی دوم دولت ایران چه موضعی گرفت؟ دولت ایران اعلام بی طرفی کرد . ۱۰ ما در شهریور ۱۳۲۰ ، متفقین حضور شماری از آلمان ها را در ایران بهانه قرار دادند و کشور ما را به اشغال خود درآوردند.

۱۸- هدف اصلی نیروهای متفقین از اشغال ایران چه بود ؟ هدف اصلی آنها از این اقدام ، استفاده از موقعیت و منابع و امکانات ایران به سود خویش بود .

۱۹- متفقین پس از اشغال ایران چه کردند ؟ رضاشاه را مجبور کردند که به نفع پسرش ، محمد رضا از قدرت کناره گیری کند و سپس او را از کشور تبعید کردند .

۲۰- آثار زیانبار (پیامدهای سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی) جنگ جهانی دوم برای ایران چه بود ؟ جنگ جهانی دوم همچون جنگ جهانی اول ، به اقتصاد و جامعه ی ایران خسارت و آسیب زیادی وارد کرد . مردم ایران طی آن سال ها با کمبود و گرانی شدید مواد غذایی ، مخصوصاً نان ، روبرو بودند و عده ی زیادی بر اثر گرسنگی و سوء تغذیه جان سپردند .

۲۱- ایران در نخستین سال های سلطنت محمد رضا شاه از لحاظ سیاسی چه وضعیتی داشت؟ محمد رضا این امکان را نداشت

که همچون پدرش با استبداد و دیکتاتوری حکومت کند . بنابراین برای نمایندگان مجلس شورای ملی و هیئت وزیران فرصتی به وجود آمد که در اداره ی امور کشور نقش موثری داشته باشند . همچنین احزاب سیاسی و مطبوعات دوباره فعالیت خود را آغاز کردند .

۲۲- در ابتدای سلطنت محمدرضا شاه چه عاملی به ثبات و آرامش سیاسی کشور آسیب می رساند؟ رقابت های انگلستان ،

شوروی و آمریکا برای کسب نفوذ سیاسی و اقتصادی هرچه بیشتر در کشور ما .

۲۳- رهبری نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران را چه کسانی بر عهده گرفتند؟ آیت الله کاشانی و دکتر محمد مصدق .

۲۴- چرا انگلیس نتوانست از ملی شدن صنعت نفت جلوگیری کند؟ به دلیل وحدت ملت و همدلی رهبران نهضت .

۲۵- ۶- چه عواملی موجب شکست نهضت ملی ایران شد؟ پس از مدتی ، میان رهبران و گروه های سیاسی پشتیبان نهضت ملی شدن نفت اختلاف بروز کرد . رهبران نهضت اسیر جاه طلبی و خود خواهی سیاسی اطرافیان خود شدند و نتوانستند از گسترش اختلافات درونی جلوگیری کنند . در نتیجه اتحاد و همدلی به تفرقه و دشمنی تبدیل شد .

۲۶- چه شباهت ها و تفاوت هایی در اهداف نهضت تنباکو و نهضت ملی شدن نفت وجود داشت؟ شباهت : هر دو مبارزه با انگلستان - در هر دو روحانیان و روشنفکران نقش داشتند . تفاوت : تنباکو زمان قاجار بود و لی نفت در دوره پهلوی - تنباکو لغو یک قراردادی نفت حفظ یک منبع انرژی برای کشور .

۲۷- کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ با پشتیبانی کدام دولت ها صورت گرفت ؟ انگلستان و آمریکا .

۲۸- کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ را توضیح دهید ؟ (دولت مصدق چگونه سرنگون شد؟) طبق برنامه ای که دو کشور انگلستان و آمریکا طراحی کردند ، در روز ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ واحدهایی از ارتش به فرماندهی سرلشکر فضل الله زاهدی به خیابان ها ریختند و با اشغال مراکز مهم پایتخت ، دولت دکتر مصدق را سرنگون کردند .

۲۹- محمد رضا شاه پس از کودتای ۲۸ مرداد چه سیاستی را در پیش گرفت ؟ محمد رضا شاه به شاهی مستبد و ستمگر تبدیل شد که اصول قانون اساسی را آشکارا نادیده می گرفت . او همچنین با تأسیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک) به سرکوب شدید مخالفان پرداخت و دوباره فضای ترس و خفقان بر ایران حاکم شد .

۳۰- مهم ترین دلیل موفقیت کودتای ۲۸ مرداد چه بود؟ اختلاف و دو دستیگی میان رهبران نهضت موجب دلسردی مردم شده و اتحاد و همدلی به تفرقه و دشمنی تبدیل شده بود . این وضعیت ، شرایط را برای انگلستان و آمریکا فراهم کرد تا برای سرنگونی دولت مصدق فراهم سازد .

۳۱- کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ چه تفاوت و چه شباهتی با کودتای ۱۲۹۹ داشت؟

شباهت : در هر دو کودتا کشورهای خارجی مانند انگلستان نقش داشتند .

تفاوت : کودتای ۱۲۹۹ به منظور تغییر سلسله ی پادشاهی ایران بود در حالی که در کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ سلطنت در خاندان پهلوی ادامه یافت .

*- در اواخر جنگ جهانی اول حکومت روسیه سرنگون شد و پس از آن نام این کشور به تغییر یافت. (اتحاد جماهیر شوروی)

*- قرارداد ۱۹۱۹ در زمان نخست وزیری بسته شد . (وثوق الدوله)

*- در سال ۱۳۰۴ ش مجلس شورای ملی با وجود مخالفت جدی تعداد کمی از نمایندگان ، مانند و

احمدشاه را از قدرت برکنار کرد. (آیت الله مدرس - دکتر مصدق)

*- رضاخان از ابتدای حکومت به و روی آورد . (استبداد - دیکتاتوری)

*- رضا خان به بهانه ی و کارهایی انجام داد که نتیجه آن تضعیف ارزش های دینی بود .

(پیشرفت - نوسازی فرهنگی و اجتماعی)

*- حکومت رضا شاه که بسیار شیفته ی ظاهر فرهنگ اروپایی بود اندکی پس از سرکوب دستور داد را با

زور و خشونت از سر زنان و دختران ایرانی بردارند . (قیام گوهر شاد - حجاب)

*- در ابتدای سلطنت محمدرضا شاه ، رقابت های و و برای کسب نفوذ بیشتر ، به ثبات و آرامش سیاسی

کشور آسیب می رساند . (انگلستان - شوروی - آمریکا)

*- یکی از رویدادهای مهم تاریخ معاصر ایران ، ملی شدن است . (صنعت نفت)

*- امتیاز بهره برداری از منابع نفت ایران در زمان به واگذار شد . (مظفرالدین شاه - انگلیسی ها)

*- با مشاهده ی اتحاد و یکدلی مردم ، قانون ملی شدن صنعت نفت را تصویب کرد . (مجلس شورای ملی)

*- پس از تصویب قا و نن ملی شدن نفت ، نخست وزیر شد تا آن قانون را اجرا کند و دست بیگانگان را از این ثروت ملی کوتاه کند . (دکتر محمد مصدق)

*- پس از موفقیت کودتای ۲۸ مرداد ، نفوذ و سلطه بر کشور ما به تدریج افزایش یافت . (آمریکا)

نوین گام

مرجع آموزش ابتدایی، دبیرستان و کنکور

کنکور

دبیرستان

ابتدایی

ما توی این مسیر هواتون رو داریم

چجوری؟! اینجوری

